

QORAMOL MAHSULDORLIGINI OSHIRISH, SIFATLI CHORVACHILIK MAHSULOTLARI YETISHTIRISH

Xoldarov Ulfatjon Ikromjon o'g'li

Andijon qishloq xo'jaligi va agrotexnologiyalar
instituti ipakchilik va tutchilik qishloq xo'jaligi
mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash fakulteti
chorvachilik kafedrası veterinariya meditsinasi

1-bosqich 3-guruh talabasi

+998882350888

Annotatsiya: Organlar va to'qimalarda mavjud bo'lganda, eng ekologik jihatdan murakkab hududlardagi hayvonlarda bir nechta muhim miqdorlar to'planadi ksenobiotiklarning turlari, immunitet tizimining tushkunligi mavjud. Bunday hayvonlar qonining immunomorfologik ko'rsatkichlarini o'rganish natijalari immunitet tizimining hujayrali (fagotsitoz faolligi, neytrofillarning singdirish qobiliyati, T-limfotsitlar populyatsiyasining tarkibi) va gumoral (B-limfotsitlar soni) past miqdoriy ko'rsatkichlarini aniqladi. Texnogen omillarning hayvonlar organizmiga ta'siri gormonlar va vitaminlarning ko'payishi, umumiy qarshilikning pasayishi, gemoglobin, eritrotsitlar, leykotsitlar, lizozim va qon zardobining to'ldiruvchi faolligi darajasining pasayishi bilan birga keladi.

Kalit so'zlar: ta'sir, omillar, immun tizimi, qoramol, sanoat uy-joy texnologiyalari.

KIRISH

Qoramol mahsuldorligini oshirish, sifatli chorvachilik mahsulotlari yetishtirishni ko'paytirish qishloq xo'jaligining muhim muammolaridan biridir. Bu muammolarni hal etishda mamlakatimizning ko'plab hududlarida yetishtirilayotgan qora-qora zotli hayvonlarning naslchilik va mahsuldorlik sifatini oshirish yetakchi o'rinni egallaydi. Biroq, barcha turdagi hayvonlarning yuqori mahsuldorligi organlar va tizimlarning intensiv funktsional faoliyati bilan uzviy bog'liqdir.

Antibiotiklardan foydalanish immunitet tanqisligi holatlarining ko'payishiga ta'sir qiluvchi omillardan biridir. Bundan tashqari, antibiotiklar organizmning tabiiy qarshiligini bostiradi, homilaga toksik ta'sir ko'rsatadi va undan tayyorlangan sut va fermentlangan sut mahsulotlari sifatini pasaytiradi.

Tasdiqlangan tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, tetratsiklin antibiotiklarini uzoq muddatli qo'llash buzoqlarda organizmni o'ziga xos bo'lmagan himoya qilishning ba'zi omillarini bostirishga olib keladi, qon zardobining bakteritsid faolligi va leykotsitlarning fagotsitar faolligi pasayadi. Hayvonlar tanasiga stressli ta'sirlar umumiy xulq-atvor reaksiyalarining tabiatidagi o'zgarishlarga, gematologik parametrlarning xarakterli o'zgarishlariga va qonning biokimyoviy rasmiga olib keladi.

Organlar va to'qimalarda mavjud bo'lganda, eng ekologik jihatdan murakkab hududlardagi hayvonlarda bir nechta muhim miqdorlar to'planadi ksenobiotiklarning turlari, immunitet tizimining tushkunligi mavjud. Bunday hayvonlar qonining immunomorfologik ko'rsatkichlarini o'rganish natijalari immunitet tizimining hujayrali (fagotsitoz faolligi, neytrofillarning singdirish qobiliyati, T-limfotsitlar populyatsiyasining tarkibi) va gumoral (B-limfotsitlar soni) past miqdoriy ko'rsatkichlarini aniqladi. Texnogen omillarning hayvonlar organizmiga ta'siri gormonlar va vitaminlarning ko'payishi, umumiy qarshilikning pasayishi, gemoglobin, eritrotsitlar, leykotsitlar, lizozim va qon zardobining to'ldiruvchi faolligi darajasining pasayishi bilan birga keladi. Ekologik

muammolar fonida hayvonlarda turli yuqumli bo'lmagan patologiyalarning rivojlanishi bilan birga immunitet tanqisligi holatlari rivojlanadi. Hayvonlarning hayotiy faoliyati jarayonida organizmga texnogen yuk tushishi ichki zaxiralarning kamayishiga, reaktivlik va immunitetning pasayishiga olib keladi va moslashish qobiliyatiga ta'sir qiladi.

Hayvonning naslchilik qiymatining asosiy ko'rsatkichi yuqori mahsuldorlik bo'lib, u uchta asosiy xususiyatni o'z ichiga oladi: yuqori mahsuldorlik, yaxshi reproduktiv fazilatlar va iqtisodiy hayot davomiyligi. foydalanish.

Aniqlanishicha, kuchli texnogen ifloslangan hududlardagi sigirlar ekologik jihatdan qulay hududlardagi hayvonlarga nisbatan gematologik va immunologik ko'rsatkichlarda ishonchli farqlarga ega: eritrotsitlar, leykotsitlar, limfotsitlar, T- limfotsitlar sonining kamayishi, fagotsitoz faolligi.

Biosferaning antropogen kimyoviy ifloslantiruvchilari yosh hayvonlarning sog'lig'i uchun ularning butun o'sish davrida sezgirligi va himoya va moslashish mexanizmlarining etuk emasligi tufayli alohida xavf tug'diradi ularning hammasi.

Rossianing ko'plab hududlari, ayniqsa O'rta Urals, tabiatni ifloslantiruvchi va tabiatni buzuvchi sanoatning yuqori konsentratsiyasi bilan bog'liq bo'lgan ekologik xavfning keskin darajasi bilan ajralib turadi. Atrof-muhit omillari va tabiiy qarshilik ko'rsatkichlari o'rtasida ishonchli bog'liqlik mavjud.

Adabiyotlar:

1. Pogodaeva, S. F., Grechko Yu. F. Golshteynlashtirilgan qora-oq zotli har xil turdagi sigirlarning sut mahsuldorligi // Zootexnika. 1992. No 11. 7-10-betlar.
2. Pavlyuxin AM Sigirlardan iqtisodiy foydalanish muddati va bu xususiyat uchun tanlash samaradorligi. Ryazan, 2004. 19 b.

3. Voronin E. S., Shaxov A. G. Yosh qishloq hayvonlari kasalliklarining etiologiyasi, oldini olish va davolashning zamonaviy kontseptsiyasi: Rossiya qishloq xo'jaligi fanlari akademiyasining ilmiy sessiyalari materiallari to'plami. Moskva, 1999. 209–214-betlar.
4. Strekozov N. I., Krylova G. N. Sut mollarini baholash usullarini takomillashtirish // Zootexnika. 1997. No 4. 2-3-betlar.
5. Gaglova O. V., Abrampalskiy F. N. Sigirlarning mahsuldor uzoq umr ko'rish va reproduktiv fazilatlar o'rtasidagi bog'liqlik // Zootexnika. 2010. No 4. 18–19- betlar.
6. Litvinov I., Litvinova N. Sigirlardan iqtisodiy foydalanish muddatini uzaytirish to'g'risida // Sut va go'shtli chorvachilik. 2003. No 8. 33-bet.
7. Eisner F. F., Omelyanenko A. A., Shapovalov Yu. D. Sanoat tipidagi sut fermalarida qoramollarni ko'paytirish. Moskva: Kolos, 1978. 197 b.
8. Kosolapov V., Trofimov I. Bizda faqat bitta yer bor va biz unga biznes egasi kabi munosabatda bo'lishimiz kerak // Rossiya chorvachiligi. 2011. ý 3. 2–4- betlar.
9. Prudov A. I., Kugotov H. H. Golshteyn xochlarining qora-oq qoramollarining turli o'sish intensivligida mahsuldorligi // Qishloq xo'jaligi biologiyasi. 1994. No 2. 57-59-betlar.
10. Voronin E. S., Petrov A. M., Seryx M. M., Devrishev D. A. Immunologiya. M.: Kolos-Press, 2002. 408 b.
11. Tretyakov E. A. Har xil chiziqdagi oq-qora sigirlarning g'unajinlar, g'unajinlar va sut mahsuldorligi: muallif referatý. diss. qishloq xo'jaligi fanlari nomzodi. Vologda, 2000. 19 b.
12. Ulimbashev M. B. Paratipik omillarga qarab turli genotipli birinchi buzoqlarning mahsuldorligi va ayrim biologik xususiyatlari: tavsiyalar.